

KESKKONNAAMET

Sõrve looduskaitseala moodustamise infokoosolek

Sissejuhatus ja metsandus

Kerttu Elm

spetsialist / looduskaitse planeerimise osakond

08.04.2021 Teams

Päevakord

- Sissejuhatus (Riina Kotter, KeA)
- Harku Vallavalitsuse esindaja sõnavõtt
- Sõrve loodusväärtuste uuringu koostaja ettekanne (Lauri Klein)
- Keskkonnaameti ettekanne (Kerttu Elm, KeA)
- Arutelu

1. Eelnõu menetluskäik

- Ettepanek Sõrve LKA moodustada tehti 2006. aastal ning uuesti 2019. aastal.
- Kaitseala moodustamine algatati 16. aprilli 2019. aasta käskkirjaga nr 313.
- Kaitse-eeskirja eelnõu avalikustamine toimub 22.03.2021–10.05.2021. **Ettepanekute esitamise tähtaeg on 10.05.2021.**
- 17.06.2021 toimuval avalikul arutelul tutvustatakse laekunud ettepanekuid ja lahendusi.
- Peale avalikku arutelu täiendatakse kaitse-eeskirja eelnõu saabunud ettepanekutega ning eelnõu liigub edasi Keskkonnaministeeriumisse.
- Keskkonnaministeeriumist liigub eelnõu ministeeriumitevahelisele kooskõlastamisele Eelnõude Infosüsteemi.
- Vabariigi Valitsus kinnitab kaitse-eeskirja eeldatavasti 2022. aastal.

2. Kaitse-eesmärgid

- Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada, taastada ja tutvustada terviklikku loodusmaastikku, maastikuilmet, alal asuvaid looduslikke ja poollooduslikke kooslusi, elustiku mitmekesisust ja kaitsealuseid liike.
- Liigid, kelle elupaiku kaitstakse, on merikotkas (*Haliaetus albicilla*), karvasjalgakakk (*Aegolius funereus*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), laanerähn (*Picoides tridactylus*), kanakull (*Accipiter gentilis*), jumalakäpp (*Orchis mascula*), kõdu-koralljuur (*Corallorhiza trifida*), pruun raunjalg (*Asplenium trichomanes*) ja põõsasmaran (*Potentilla fruticosa*).

3. Kaitseala tsoneering. Välispiir.

- Sõrve looduskaitseala planeeritav pindala on 2279,5 ha.
- Sihtkaitsevöönditesse jääb 1330,8 ha ja piiranguvööndisse 948,7 ha.
- Võrreldes OÜ Tirts ja Tigu koonduringus tehtud kaitseala ettepanekuga väheneb planeeritava kaitseala pindala 561,9 ha võrra. Selle vähenemine on tingitud otsusest loobuda puhveralast, mille moodustas juba suures osas raiutud mets.
- Välispiiriga on hõlmatud Sõrve LKA kõige olulisemad loodusväärtused ja kaitsealuste liikide elupaigad. Nendeks on Muraste raba, metsakooslused, merikotka, kanakulli ja rähnide elupaigad.

Sihtkaitsevööndid

- Kaitsealal on viis sihtkaitsevööndit.
- **Muraste raba sihtkaitsevöönd** (218,0 ha) on loodud Muraste raba ja sellega piirnevate metsade ja rohumaade kaitseks, vööndisse jäävad kaitse-eesmärgiks olevate liikide valgeselg-kirjurähni elupaik ja pruun-raunjala kasvukoht.
- **Ilmandu sihtkaitsevööndisse** (106,6 ha) jäävad sooviku- ja lodumetsad ning valgeselg-kirjurähni pesitsuspiirkond.
- **Tugamanni sihtkaitsevööndisse** (481,8 ha) on tsoneeritud kanakulli, valgeselg-kirjurähni, laanerähni ja karvasjalg-kaku elupaigad.
- **Sørve sihtkaitsevööndisse** jäävad Naistesoo, kanakulli, valgeselg-kirjurähni ja karvasjalg-kaku elupaigad ning kõdu-koralljuure kasvukoht.
- **Sörvemetsa sihtkaitsevööndisse** (koosneb kahest lahustükist, 19,3 ha ja 17,3 ha) jäävad merikotka pesapaigad. Pesitsuspaigad olid juba kaitse all püsielupaikadena.

4. Piirangud metsamajandamisele

- Sihtkaitsevööndites on metsade majandamine keelatud.
- Lubatud on koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, st teha koosluste looduslikkuse ja mitmekesisuse suurendamiseks mõeldud tegevust (näiteks raba taastamise korral kujundusraie, aidata kaasa metsade taastumisele).

- **Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud turberaie, välja arvatud veerraie, pindalaga kuni kaks hektarit ning lageraie hall-lepikutes pindalaga kuni üks hektar.**
- Lageraie on teistes metsatüüpides keelatud, kuna metsamaastikku ei teki looduslikul teel kunagi suuri lagedaid alasid. Ka loodusliku häiringu korral on maastikul näha hõre mets, kus on pikali kukkunud puud, tüükad jm metsa elemendid. Üldmulje ei ole täiesti lage.
- Turberaie lubamise, langipiirangu ja säilikpuude lisamahu seadmisega luuakse olukord, kus metsamajandamine sarnaneb oluliselt rohkem looduslikule protsessile. Maastikuilmes toimuvad väiksemad ja järkjärgulised muutused, tekivad mitmekesised ja erivanuselised puistud.
- Veerraied keelatakse, kuna pikkade kitsaste lagedate koridoride tekkimine ei sobitu maastikku.

- Hall-lepikutes on 1 ha suurused lageraielangid lubatud, kuna hall-lepp on lühiealine pioneerliik ning turberaievõtteid kasutades uueneb metsamaa sama puuliigiga.
- **Elustiku mitmekesisuse säilitamiseks tuleb raiel, välja arvatud hall-lepikutes, ühe hektari kohta jätta alles vähemalt 20 tihumeetrit kasvavaid puid või nende säilinud püstiseisvaid osi, mis ei kuulu koristamisele ja jäävad metsa alatiseks.**
- **Keelatud on puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.**
- **Piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.**

KESKKONNAAMET

Aitäh!

Keskkonnaameti üldkontakt

info@keskkonnaamet.ee | 662 5999

Keskkonnarikkumisest või erijuhtumist
teata riigiinfo telefonile **1247**

Jälgi meid:

keskkonnaamet.ee

